

Варто зазначити, що стан інноваційної діяльності в Україні важко вважати задовільним. Незважаючи на наявність досить потужного наукового потенціалу та багаторічний досвід створення технологічно складної продукції, країна поступово втрачає свої позиції на ринках високотехнологічних товарів і послуг. Подолання всіх накопичених проблем можливе лише за умови формування стратегії інноваційного розвитку, що передбачає радикальні зрушення, передусім у моделі економічного розвитку України. Необхідною передумовою для цього є розроблення відповідної державної стратегії, яку підтримають усі зацікавлені сторони в суспільстві [3].

Отже, внаслідок недостатньої уваги до розвитку науково-технічної сфери спостерігається недостатній рівень використання інноваційного потенціалу України. Для вирішення цієї проблеми необхідно використовувати різні джерела фінансування, оскільки кожне з них має свої переваги та недоліки. Потрібно здійснювати ретельне планування, використання та управління фінансуванням інноваційного розвитку, що забезпечить конкурентоспроможність національної економіки. Також ретельного дослідження потребує сформована законодавча база, яка регулює інноваційну діяльність в Україні та розробка пропозицій щодо впровадження на законодавчому рівні інструментів стимулювання інноваційного розвитку.

1. Демченко О. Г. Сучасний стан інноваційної діяльності в Україні та шляхи її вдосконалення / О. Г. Демченко, К. Ю. Бутівчак. // *Економічні науки. Молодий вчений*. – 2015. – №12. – С. 12–14.

2. Терещенко В. Л. Стан та забезпечення інноваційної діяльності в Україні / В. Л. Терещенко, В. В. Терещенко. // *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. Гроші, фінанси і кредит*. – 2016. – №11. – С. 800–806.

3. Ховрак І. В. Фінансування інноваційного розвитку: реалії та перспективи / І. В. Ховрак. // *Маркетинг і менеджмент інновацій*. – 2013. – №1. – С. 229–235.

4. Геєць В. «Інноваційна Україна – 2020»: основні положення національної доповіді. Стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 13 травня 2015 року // *Вісник НАН України*. – 2015. – № 7. – С. 18–22.

Поляк Н.І.

студентка

Семін І.Є.

асистент

Національний університет «Львівська політехніка»

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

Світова фінансова криза та загострення конкуренції на ринку банківських послуг змусили банки вести пошук додаткових шляхів отримання конкурентних переваг, зокрема, шляхом впровадження інноваційних технологій обслуговування клієнтів, нових продуктів та послуг. Водночас, ураховуючи значний рівень фінансових витрат та ризику, які супроводжують інноваційну діяльність, коло банків, здатних до повноцінної реалізації програм інноваційного розвитку, є досить обмеженим [3]. Тому саме активна інноваційна діяльність є вагомим конкурентним перевагою на ринку банківських послуг, що зумовлює актуальність даного дослідження.

Ринок банківських послуг в Україні є досить великим. Станом на 1 січня 2016 року в Україні налічувалось 117 банків, а їхні загальні активи становили 1,254 трильйона гривень. Найбільшими серед них є ПриватБанк, Ощадбанк, Укресімбанк, Райффайзен банк Аваль та Укргазбанк.

Інноваційна діяльність у сфері банківських послуг в Україні є на доволі низькому рівні. Так станом на 01.10.2015 р. 49 із 127 банків, що становить 39%, не мають до цього часу

систем Інтернет-банкінгу та пропонують клієнтам управляти своїми рахунками через відділення за допомогою операціоністів, і це при тому, що на початок 2015 р. проникнення Інтернету в Україні досягнуло 58% та охопило 21,1 млн. осіб [2]. Станом на 01.01.2015 р. в Україні лише 13 із 127 банків, або 10%, пропонували своїм клієнтами мобільні додатки, через які можливо управляти рахунками, здійснювати платежі, керувати депозитами, оплачувати комунальні послуги і т. д. В Україні автоматизовані відділення та мережі терміналів самообслуговування станом на 01.10.2015 р. пропонують лише 24 із 127 банків, що становить 19% банківської системи України. Можна зробити висновок про низький рівень упровадження автоматизованих відділень та терміналів самообслуговування в Україні. На сьогодні українські банки вже зрозуміли переваги соціальних мереж та активно працюють там із клієнтами, про що свідчать такі дані: 45 із 127 українських банків, або 35% від загальної їх кількості, мають сторінки у соціальній мережі Facebook.

Найбільш інноваційними банками в Україні є ПриватБанк та ОщадБанк. Розглянемо детальніше їх характерні особливості їх діяльності.

Яскравим прикладом банку, який активно впроваджує інновації своєї діяльності є «ПриватБанк». За даними рейтингу найбільш інноваційних підприємств України, що були сформовані Forbes Україна у 2016 році, ПриватБанк посідає перше місце. ПриватБанк є одним з найбільш інноваційних банків світу [2]. Наприклад, понад десять років назад банк став одним із перших у світі, що почав використовувати одноразові SMS- паролі. До останніх інновацій, які отримали визнання по всьому світі, належать такі продукти, як платіжний міні-термінал, вхід в Інтернет-банкінг через QR-код, онлайн-інкасація, а також десятки різноманітних мобільних додатків.

«Ощадбанк» - український банк, другий за розмірами активів та найбільший за кількістю відділень серед усіх банків України. Перебуває у державній власності. Національна мережа банківського обслуговування Ощадбанку включає в себе близько 4100 відділень, понад 2000 банкоматів та понад 1000 інформаційно-платіжних терміналів. До процесингу банку підключено понад 17 тис. торговельних POS-терміналів. Ощадбанком емітовано понад 8 млн. платіжних карток. Банку належить інтернет-банкінг та платіжна система «Ощад 24/7». Це єдиний в Україні банк, що має закріплену Законом України «Про банки і банківську діяльність» державну гарантію повного збереження грошових вкладів громадян (фізичних осіб), довірених банку. За даними британського журналу TheBanker, у 2014 році Ощадбанк посідав десяту позицію в рейтингу найбільших банків Центральної та Східної Європи та 367-у в рейтингу топ-1000 світових банків [1].

Таким чином, можна зробити висновок, що ПриватБанк впроваджує свої інновації з доволі великим часовим відривом, порівняно з Ощадбанком, тому отримує перевагу у боротьбі за клієнтів. Активна інноваційна діяльність Приватбанку відбивається і на його економічних показниках. Порівнюючи рентабельність активів та прибутки ПриватБанк з Ощадбанком можна зробити висновок, що першість у впровадженні інновацій дають великий економічний ефект.

Розглянемо приклади інноваційної активності цих двох банків (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика впровадження інноваційних технологій у діяльність «ПриватБанку» та «Ощадбанку»

Інновації	Рік впровадження	
	ПриватБанк	Ощадбанк
Інтернет-ситеми віддаленого банкінгу	2001(Приват24)	2012 (Ощад 24/7)
QR-банкінг	2013	2015

Серед інших інноваційних досягнень ПриватБанку є система Corezoid, що дозволяє управляти бізнес-процесами в корпораціях. З 2016-му Corezoid стала першим стартапом

Східноєвропейського регіону, представленим на Amazon Marketplace. Аналогів такої системи серед інших банків України немає. ПриватБанк - в топ-10 всіх українських веб-ресурсів, разом з інтернет-магазином Rozetka.ua і Facebook. Мобільним додатком Приват24 для Android і iOS користуються 2,6 млн чоловік.

У 2015 році банк став ініціатором введення національної системи BankID, яка дозволяє верифікувати користувачів за даними їх платіжних карт для доступу до системи електронних державних послуг iGov - першого кроку на шляху розвитку в Україні електронного уряду[4].

Отже, інноваційна діяльність банків надає нові можливості щодо їх прогресивного розвитку, але разом з тим посилює тиск з боку традиційних і нових конкурентів, що вимагає вироблення й прийняття нестандартних, швидких рішень, які стосуються стратегії розвитку банків. І щоб не втратити конкурентні переваги, банки повинні вдосконалювати свої операції й послуги, впроваджувати більш досконалі структури управління, які б дозволяли гнучко реагувати на мінливість зовнішніх умов функціонування, а також забезпечували високу якість банківської діяльності, контроль витрат і ефективності. Впровадження банківських інновацій дозволяє підвищити продуктивність праці, ефективно використовувати ресурси, збільшити прибутки, знизити витрати і, як наслідок, підвищити конкурентоспроможність банків і банківської системи та забезпечити їх сталий розвиток у глобальному економічному середовищі.

1. *Банківська система 2015: виклики та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/id=14741673>.*

2. *Єгоричева С.Б. Банківські інновації: [навч. посіб.] / С.Б. Єгоричева. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 208 с.*

3. *Карчева І.Я. Теоретичні та практичні аспекти забезпечення ефективності інноваційної діяльності банків / І.Я. Карчева // Бізнес Інформ. – 2014. – № 6. – С. 343–347.*

4. *Розвиток інновацій у сучасній банківській сфері України / Н.М. Матвійчук, Н.Ю. Бурлачук, Ж.В. Гарбар // Молодий вчений. – 2015. – № 5 (20). – Ч. 2.*

Товт Т.Й.

к.е.н., доцент

Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНУ

Досвід розвинених країн свідчить, що структурна перебудова економіки, підвищення її конкурентоспроможності можливі лише за умови широкого впровадження інновацій. За індексом глобальної конкурентоспроможності (GCI), який характеризує рівень продуктивності економіки країни з урахуванням чинника інновацій, у 2016 – 2017 рр. Україна серед 138 країн світу посіла лише 85-те місце (тоді як у 2015-2016 рр. займала 79-ту позицію). За даними звіту Всесвітнього економічного форуму, в Україні погіршилися показники, що характеризують ефективність ринку праці (73-те місце), охорону здоров'я і початкову освіту (54-те місце), розвиток фінансового ринку (130-те місце), інфраструктуру (75-те місце), ефективність ринку товарів (108-ме місце), розмір ринку країни, насамперед, внутрішнього (47-ме місце) та відповідність бізнесу сучасним вимогам (98-ме місце) [1]. Як бачимо, за рік в рейтингу Україна погіршила свої позиції у 7 з 12 основних показників.

Хоча інновації безпосередньо здійснюються на підприємствах, тобто на мікрорівні, проте центром інноваційної активності мають бути окремі територіальні утворення – регіони (мезорівень). Саме тому актуальним є дослідження особливостей формування інноваційного середовища регіону та його впливу на інноваційний розвиток, що сприятиме посиленню конкурентних переваг як окремих підприємств, так регіонів і країни в цілому.

Необхідним елементом інноваційного розвитку регіону є інноваційне середовище, яке поділяється на дві складові частини: внутрішнє і зовнішнє середовище. Дослідження